

Febrer 2024

Celh Comunica 143

Editorial

El català i la ràdio

Fa uns dies, el Centre d'Estudis L'H, el CNL i Òmnium, van organitzar un col·loqui sobre l'estat del català a la ciutat, activitat que formava part d'una sèrie d'actes per commemorar la 55a edició de la Renovació de la Flama per la Llengua Catalana i realitzats durant el mes de febrer a L'Hospitalet. Les conclusions a la que es va arribar són clares: el català a L'Hospitalet està contra les cordes. Hi tenen a veure molts factors: l'abassegador domini del castellà a les xarxes digitals; a la televisió; a la premsa escrita; a les pantalles de cinema; etc. No ajuda tampoc que els catalanoparlants canviem de llengua cada vegada que el nostre interlocutor no ens entén.

Però a Catalunya hi ha un mitjà de gran difusió a on el català es clar dominador amb audiències espectaculars: la ràdio, però a L'Hospitalet no en tenim des de fa quasi deu anys i ens aniria molt bé recuperar-la. En un article en el darrer informatiu municipal, en Manuel Domínguez, recordava a tothom que en un Ple de l'Ajuntament es va aprovar una moció per reobrir Ràdio L'Hospitalet i a la que la majoria de grups municipals hi estaven d'acord. Amb la ràdio local podríem millorar el coneixement de totes les activitats socials, culturals, esportives o de caire històric que es fan a L'Hospitalet, i aconseguir una interrelació més propera entre veïnes i veïns de la ciutat i que només un mitja com la ràdio dona i com no, fer-ho en català.

Notícies i activitats destacades

Ja tenim els Quaderns d'Estudi 37

Dilluns 26 de febrer es va fer la presentació d'un nou número dels Quaderns d'Estudi número 37. L'acte es va fer a la

Assemblees del CELH 2024

El Centre d'Estudis de l'Hospitalet convoca l'Assemblea General d'Associats. L'acte tindrà lloc el dia 5 de març

Debat sobre el català a la Regidoria del Centre

La seu de la Regidoria del Districte I (Centre, Sant Josep i Sanfeliu) va acollir el dia 22 de febrer al vespre una conv

[Consulta tota l'agenda](#)

Article del mes

El català i l'Hospitalet: una relació d'alts i baixos

Francisco Javier Rodríguez Baena

Imatge dels participants a la taula rodona: L'ús del català a l'Hospitalet

La seu de la Regidoria del Districte I, aquell que comprèn els barris del Centre, Sant Josep i Sanfeliu, va acollir el 22 de febrer una xerrada-debat sobre l'ús del català a diferents àmbits de la ciutat: l'esportiu, el veïnal, l'associatiu i el comercial. El catedràtic de la Universitat de Barcelona i sociolingüista de prestigi Emili Boix va ser l'encarregat d'obrir l'acte amb una petita intervenció dedicada a col·locar els fonaments de la conversa posterior. Boix, home de Gràcia que treballa en un àmbit on el català regna sense cap contratemps -tal com ell va dir, que consti-, va destacar l'esforç que des de l'Hospitalet es fa per mantenir la flama de la llengua catalana en una ciutat on, segons l'enquesta d'usos lingüístics de la població de l'IDESCAT, només el 62% diu que la sap parlar, mentre que el percentatge de població que assegura utilitzar-la molt o força és només del 28,5%. I ja no entrem a dir la xifra dels que responen que el parlen a casa com a llengua materna o habitual...

La periodista Núria Toril va ser l'encarregada de moderar una trobada que va reunir a una cinquantena de persones a la sala d'actes de la Regidoria. Entre els ponents convidats a explicar la seva experiència amb la llengua catalana hi havia Toni Garcia, en representació del Centre d'Esports de l'Hospitalet; Pedro Luna, membre de l'Associació de Veïns de la Florida; Dury Nayaab Kausar, referent familiar a l'Associació educativa Itaca els Vents, i Javier Picornell, president del Grup de Botigues del Centre i Sant Josep.

La gran pregunta que va centrar la trobada tenia a veure amb la contradicció aparent entre les dades de ciutadans de Catalunya que assegurin que saben parlar -o almenys l'entenen- català, i les que indiquen que l'ús social va a la baixa. Sobretot entre el jovent, encisat pel món de les xarxes socials, on l'anglès i el castellà s'emporten gairebé tot el pastís. Cal angoixar-se? Boix, malgrat reconèixer que la situació és delicada, va intentar tranquil·litzar els assistents: "Hi detecto una certa angoixa, però cal sang freda; no siguem pessimistes, cal aprofitar les potencialitats que tenim", va ser el missatge central de la intervenció de Boix.

Una idea que van compartir la resta de ponents a la taula, malgrat reconèixer que la llengua retrocedeix en segons quins àmbits; un d'ells, potser el principal, l'esport, tal com va explicar Garcia, que va demanar als futbolistes catalans, referents per a molts infants, que facin servir el català per atorgar el que Boix va descriure com "prestigi" a la llengua.

De fet, el sociolingüista va posar com a exemple l'exentrenador del FC Barcelona, Josep Guardiola, que fa servir el català a les rodes de premsa. La vergonya per no saber-lo parlar bé, el poc temps que alguns hospitalencs fa que són a la ciutat o qüestions socials més punyents i urgents -tal com va recordar Nayaab- són alguns dels altres problemes que assetgen el català i el seu ús en el dia a dia hospitalenc. Luna, al seu torn, va reflexionar sobre les motivacions per parlar el català, com poden ser, més enllà de l'ascens social -un ascensor que Manuel Domínguez, portaveu dels comuns a l'Ajuntament i present a l'acte va certificar, un cop més, que s'havia espatllat i que ja no pujava per a molts joves de famílies migrants de la ciutat- l'interès per conèixer el país on vius, fet que fomenta la cohesió social.

Així i tot, alguna de les receptes que proposaven els ponents -i alguns intervinents del públic- tenen a veure amb no canviar al castellà d'entrada quan algú no se'ns adreça en català. I més si aquesta persona és d'origen estranger. Qui en sap d'això és Nayaab, que va recordar els seus inicis a Catalunya, on va arribar fa uns 20 anys. "Vaig rebre molt amor dels professors a l'hora d'aprendre català", va expressar la integrant d'Itaca. De fet, Domínguez va lloar la tasca d'aquests professionals i dels docents de les aules d'acollida per a infants migrants. "Heroïnes", els hi va dir. Una intervenció que va emocionar especialment Nayaab.

Sigui com sigui, hom no podia parar de pensar en les converses que els pares d'un servidor, migrants arribats a l'Hospitalet durant els anys 60 de fora de Catalunya, mantenien amb els nostres veïns de tota la vida, el senyor Josep -el *señor José*, com li recordem encara amb estima- i la senyora Pilar. Eren diàlegs en dues llengües: els uns parlaven el castellà, i els altres els responien en català. I bé que s'entenien. I bé que s'avenien. Aleshores jo no entenia per què havien de parlar en dues llengües. "*Papa, en una o en otra, no mezcles*", deia jo de petit, contrariat. I és que després em deien, d'aquella manera que només saben fer els pares, que no voldrien descobrir que jo responia en castellà algú que em parlés en català. "*Tu eres tan catalán como el que más, y el catalán es tu lengua*", em deien. I jo els mirava pensant en la conversa que havien mantingut una estona abans amb els veïns, catalans de tota la vida, en castellà.

Amb els anys vaig entendre aquella situació. Era la mateixa actitud que la d'aquells pares i mares d'origen migrant de l'àrea metropolitana que van impulsar la immersió a les escoles dels seus fills perquè volien que

aprenguessin la llengua del país que els havia acollit, a diferència del que propugnava la dreta catalana nacionalista, que preferia un model segregat per llengua. Els resultats d'aquella decisió són potser una de les potencialitats de què parla Boix, i que cal aprofitar per relançar l'ús social del català. Tanmateix, què s'ha trencat des d'aleshores? S'ha devaluat el català, tal com entén Boix el repte de la "devaluació", que és quan una llengua perd ús i prestigi? Per què? Què hem fet perquè això passi? "Si hi tingués la resposta potser no seria aquí", bromejaven alguns participants en el debat a la Regidoria del Centre.

Comparteix

Piula

Re-envia'l

El CELH és una associació oberta a qualsevol ciutadà o ciutadana interessat en el coneixement, la recerca i el debat sobre L'Hospitalet. Necessitem el teu suport per continuar treballant pel passat, el present i el futur de la ciutat.

Fes-te soci/sòcia del CELH

No vols rebre el butlletí? [Cancel·la la subscripció](#)

Copyright © 2024 Centre d'Estudis de L'Hospitalet, Tots els drets reservats.

www.celh.cat - Butlletí del CELH

[Mira-ho a la web](#)